

GRÆSNINGSKONTRAKT

§ 1 KONTRAKTENS PARTER

Herved indgås græsningskontrakt for arealet Høvblege og Mandemarke Bakker, der er yderligere beskrevet i § 3 mellem:

Lejer (dyreholder):

Græsningsforeningen Høje Møn v/ formand Lone
Blichert-Hansen
Stensby Mark 9
4773 Stensby
CVR nr. 30040007

E-mail: lone.blichert@gmail.com /
kontakt@graesningsforeningen.dk
Telefon: +45 21 39 51 11

Udlejer (arealejer):

Naturstyrelsen Storstrøm

Hannenovvej 22
4800 Nykøbing F
CVR:

Ansvarlig for kontraktindgåelsen: Jens Ljungmann
Pedersen
E-mail: jeljp@nst.dk
Telefon: +45 22 49 65 88

I det følgende betyder "Part" enten Lejer eller Udlejer, samlet benævnt "Parterne".

§ 2 KONTRAKTPERIODEN

Græsningskontrakten omfatter græsningsretten på arealerne Høvblege og Mandemarke. Græsningsretten udlejes i perioden fra 1.1.2024 til den 31.12.2026, begge dage inklusive. Ved kontraktperiodens udløb ophører kontrakten uden yderligere varsel, medmindre der er indgået skriftlig aftale om forlængelse af kontrakten. Såfremt kontrakten forlænges, ophører kontrakten tilsvarende uden yderligere varsel ved udløbet af den forlængede kontraktperiode. Kontrakten kan, hvis begge parter ønsker det, forlænges én gang for maksimalt 3 år.

I kontraktperioden kan Lejer og Udlejer opsiges kontrakten med 3 måneders varsel til ophør den 31. december i det pågældende kalenderår.

§ 3 GRÆSNINGSKONTRAKTENS OMFANG

Kontrakten omfatter græsningsretten på 53,2 ha på Høvblege og Mandemarke Bakker (bilag 1). Arealopmålingen er foretaget som ren kortopmåling. Afvigelser i bruttoarealet på under 10 % medfører ikke ret til forholdsmæssigt afslag i afgiften. Afvigelser i bruttoarealet på mere end 10 % udløser et forholdsmæssigt afslag i afgiften. Konstaterede afvigelser i bruttoarealet er ikke en væsentlig misligholdelse af kontrakten, og giver dermed ikke ret til ophævelse.

Alt, hvad der er omfattet af denne kontrakt, må hverken helt eller delvist fremlejes, ligesom der ikke må sættes 3. mands dyr på arealerne, medmindre det forinden er skriftligt aftalt med Udlejer.

Udlejer har ret til at udtage mindre dele af arealet til friluftsmæssige formål (stier, p-pladser o.l.), naturgenopretning, -pleje og skovplantning mv. Sådanne udtag skal meddeles til Lejer med minimum 6 måneders varsel til den 31. december i et kalenderår. Udtagning vil medføre forholdsmæssigt nedsættelse af græsningsafgiften svarende til det udtagne areals størrelse.

Lejer overtager arealet i den stand, hvori det er og forefindes ved kontraktens indgåelse.

Lejer må fra ikrafttrædelsestidspunktet, jf. § 2, selv sørge for at tegne alle forsikringer vedrørende det lejede, som Lejer måtte anse for formålstjenelige eller nødvendige, og som i øvrigt er påkrævet i henhold til lovgivningen og andre regler, herunder forsikring for driftstab som følge af eventuel skade på løsøre, besætning m.v.

§ 4 GRÆSNINGSAFGIFTEN

Græsningsafgiften for Udlejer udgør samlet 54.000 kr. ekskl. moms. Der beregnes moms af græsningsafgiften ved fællesgræsning, hvilket udgør, samlet årligt 13.500 kr.

Afgiften reguleres årligt med nettoprisindekset for januar måned i opkrævningsåret.

Den årlige græsningsafgift betales til Lejer i to rater, der falder hvert halve år pr. 1. juni og 1. december. Lejer skal sende en e-faktura med opkrævningen, så den er modtaget hos Udlejer senest 1. måned før betalingsfristen.

Udlejer er ansvarlig for at betale ejendomsskatter og andre faste afgifter.

Omkostninger til strømforbrug og vand betales af Udlejer.

§ 5 AREALET'S BENYTTELSE I KONTRAKTPERIODEN

Afgræsning: Lejer er forpligtet til at arealet afgræsses med kreaturer. Dyrene skal gå på arealet hele året, og antallet af dyr aftales konkret mellem udlejer og lejer i løbende dialog. Lejer er forpligtet til at der er udsat det antal dyr, der bidrager til den bedste pleje på arealerne og sikrer naturværdierne en fortsat positiv udvikling. Lejer skal således tilpasse besætningsstørrelsen og afgræsningsstrategi for at opnå en optimal græsning for naturen ud fra de givne forhold uden at regler for tilskud kompromitteres. Henstillinger fra Udlejer om justering af græsningstryk skal iværksættes af Lejer indenfor 1 uge. Kreaturerne bliver på begge lokaliteter suppleret med geder for at sikre, at busk- og anden opvækst af vedplanter holdes nede. Med ophæng i græsningskontrakten udarbejdes naturmålsplan som skal ligge til grund for plejen af områderne. Lejer er forpligtet til i fællesskab med Udlejer at arbejde med græsningen som værktøj til opnåelse af naturmålene.

Lejer er ansvarlig for dyrenes velbefindende, og dyrene skal til enhver tid behandles etisk forsvarligt. Dyrene skal sikres mod vind og vejr i overensstemmelse med deres behov og skal tilses jævnlige i henhold til de til enhver tid gældende bestemmelser i dyreværnsloven. Det påhviler Lejer, at dyrene til enhver tid er øremærket korrekt i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning.

Fangefold eller læskur må kun etableres efter nærmere aftale med Udlejer.

Særligt opsøgende dyr eller særligt nervøse dyr (uvane dyr) må ikke færdes på arealet. Ansvar for dyrene og den skade, de måtte forvolde, påhviler i enhver henseende Lejer/. Henstillinger fra Udlejer vedr. fjernelse af uvane dyr skal efterkommes af Lejer inden for 1 uge.

Der må ikke tilskudsfodres på arealet. Vitamin- og mineraltilskud til dyrene anses ikke for tilskudsfodring og forventes tildelt. Fodring i kalveskjul anses ikke for tilskudsfodring og må ske efter nærmere aftale med Udlejer.

Behandling af parasitter begrænses i videst muligt omfang af hensyn til gödningsfaunaen. Evt. behandling bør ske på individniveau. Hvis der opstår særligt behov for behandling aftales plan for behandling med Udlejer.

Helårsgræsning: Målsætningen er, at den samlede besætning skal leve af vegetationen på de to områder året rundt uden tilskudsfodring. Det betyder, at fordelingen mellem Jydelejet og Høvblege/Mandemarke Bakker løbende skal vurderes og justeres, så der efterlades passende føde til dyrene over vinteren. Beslutning om antal slagtedyr til efteråret afgøres primært af fodersituationen.

For sikring af dyrevelfærd i forbindelse med helårsgræsning henvises til beredskabsplanen (bilag 2)

Hegn: Udlejer sørger for, at der er opsat et funktionelt og vedligeholdt hegn. Lejer er ansvarlig for vedligeholdelse af hegnene i kontraktperioden. Ved stormfald vil udlejer kunne bidrage med friskæring af hegnslinjer. Kontakt da skovløberen på Højholt.

Lejer er forpligtet til at løbende at gennemgå hegnslinjen for eventuelle skader samt at slå under og krat bag hegnslinjen i vækstsæsonen, så der til enhver tid er mest mulig spænding på hegnet. Der slås under yderhegnet min. 2 gange i løbet af vækstsæsonen og under de indre hegn en gang i løbet af vækstsæsonen (se bilag 1 med hegnslinjer)

Vand: Der er adgang til drikkevand på arealet gennem frostfrie vandkar.

§ 6

RÅDIGHEDSINDSKRÆNKNING

Lejer skal udelukkende levere og tilse græsningsdyr og må ikke foretage driftsmæssige indgreb på arealet såsom afpudsning af vegetationen, jordbehandling, tilsåning, gødning mv.

Drænvedligeholdelse forstås af Udlejer, som forbeholder sig ret til ikke at vedligeholde drænene, hvis det er i modstrid med opfyldelse af naturmæssige hensyn på arealet.

Landskabslementer på arealet såsom sten- og jorddiger og fortidsminder må ikke ændres i tilstanden. Ved overtrædelse af dette kan Udlejer pålægge Lejer at udføre eller afholde udgifterne til genoprettelse af tilstanden.

Offentligheden har adgang til at færdes på arealet. Stier, udsigtspunkter o. lign. skal holdes åbne for offentlighedens adgang. Udlejer er uden ansvar for skader i den forbindelse. Udlejer er ansvarlig for vedligeholdelse af veje, overkørsler, stier, færister, klaplåger, publikumsfaciliteter mm.

Traktorer og lignende maskiner, der anvendes på de udlejede arealer uden for skovveje, hovedspor og pladser, skal som udgangspunkt være forsynet med biologisk nedbrydelig bagtøjsolie (hydraulikolie). Maskiner må dog i begrænset omfang (op til 100 timer om året) anvendes på arealerne, hvis de som minimum er i en tilstand, hvor der ikke drypper olie fra hverken motor, hydrauliksystem eller transmission m.v. Maskinerne skal desuden have en hjul- og dækmontering, der ikke medfører strukturskader på jordbund og bevoksning. Færdsel på arealerne omkring tøbrud og på våd jord skal så vidt muligt undgås.

§ 7

LØN- OG ARBEJDSVILKÅR FOR ANSATTE

Lejer skal sikre, at ansatte hos Lejer og dennes underleverandører, som medvirker til at opfylde kontrakten, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område, jf. cirkulære nr. 9471 af 30. juni 2014 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Lejer skal sikre, at de ansatte hos Lejer og eventuelle underleverandører er orienteret om de gældende arbejdsvilkår iht. ovenstående bestemmelse.

Lejer har bevisbyrden for, at forpligtelserne i henhold til ovenstående bestemmelser er overholdt, og Udlejer kan til enhver tid kræve at modtage dokumentation herfor. Dokumentation skal som minimum omfatte lønsedler, lønregnskaber og E-indkomstkвитtering. Udlejer kan herudover kræve at se enhver anden form for relevant dokumentation, herunder direkte fra Lejers og dennes underleverandørers medarbejdere. Dokumentation skal være Naturstyrelsen i hænde senest 5 arbejdsdage efter påkravets modtagelse. Naturstyrelsen kan efter konkret vurdering forlænge fristen.

Hvis Lejer ikke inden udløbet af fristen på de 5 arbejdsdage har dokumenteret at overholde arbejdsklausulen, vil det blive betragtet som væsentlig misligholdelse, og Udlejer kan da ophæve kontrakten i henhold til kontraktens misligholdelsesbestemmelser, jf. § 13.

§ 8

GRUNDBETALING

Lejer må ikke søge grundbetaling for arealet.

§ 9

ØVRIGE STØTTEORDNINGER OG TILSAGN

Lejer må ikke søge øvrige støtteordninger eller tilsagn for arealet.

§ 10

JAGT, FISKERI OG RÅSTOFINDVINDING

Retten til jagt, fiskeri og regulering af skadevoldende vildt tilkommer Udlejer. Disse rettigheder kan i kontraktperioden af Udlejer udlejes til tredjemand. Retten til råstofindvinding tilkommer Udlejer.

§ 11

OPLYSNINGSPLIGT

Udlejer eller en af Udlejer dertil bemyndiget person har til enhver tid ret til fri og uhindret adgang til arealet med henblik på at foretage tilsyn, vedligeholdelse, undersøgelser eller tilsvarende. Til brug for bedømmelse af, om Lejer overholder sine forpligtelser, er Udlejer til enhver tid berettiget til at foretage eller lade foretage de fornødne undersøgelser og til at kræve fremlagt relevant dokumentation herfor. Dokumentationen skal være Udlejer i hænde senest 5 arbejdsdage efter påkravets modtagelse.

§ 12

MISLIGHOLDELSE

Lejer skal udover bestemmelserne i nærværende græsningskontrakt respektere de begrænsninger i benyttelsen af arealet, der følger af lovgivningen. Overtrædelse af lovgivningen og bestemmelserne i denne græsningskontrakt betragtes som misligholdelse.

§ 13

OPHÆVELSE

Hvis der sker væsentlig misligholdelse fra en af Parternes side, er den anden Part berettiget til at ophæve kontrakten.

Følgende ikke udtømmende liste betragtes som væsentlig misligholdelse:

- Manglende rettidig betaling af afgiften.
- Overtrædelse af bestemmelser i dyrevelfærdsloven.
- Overtrædelse af bestemmelserne i arbejdsklausulen, jf. § 7.
- Hvis kontraktens udøvelse ikke er i overensstemmelse med de til enhver tid relevante lovkrav eller med af Udlejer vedtagne retningslinjer, som enten er en del af kontrakten, eller som udleveres i kontraktperioden, herunder fx bestemmelser om Naturstyrelsens arbejdsklausul og miljøkrav til maskiner.
- Gentagne overtrædelser af kontrakten, uden at der isoleret set foreligger væsentlig misligholdelse.
- Lejers konkurs, såfremt konkursboet ikke på baggrund af skriftlig henvendelse fra Udlejer inden 10 arbejdsdage tilkendegiver, at boet indtræder i nærværende kontrakt.
- Hvis Lejer i øvrigt misligholder sine forpligtelser væsentligt.

Foreligger der væsentlig misligholdelse af nærværende kontrakt fra Lejers side, kan Udlejer ophæve kontrakten med øjeblikkelig virkning, når Lejer har fået et skriftligt påkrav om at bringe misligholdelsen til ophør inden en af Udlejer skriftligt fastsat passende kort frist, og denne frist ikke er overholdt.

§ 14 ERSTATNINGSANSVAR

Parterne er erstatningspligtige efter dansk rets almindelige regler.

Parterne kan ikke kræve erstatning for driftstab, avancetab eller indirekte tab. Dette gælder dog ikke i følgende tilfælde:

- hvor der fra Lejers side sker misligholdelse af forpligtigelserne i kontrakten, og dette medfører fratagelse af Udlejers økologiske autorisation.
- hvor en Part påføres et økonomisk tab i form af manglende udbetaling eller krav om tilbagebetaling af miljøstøtte, som følger af den anden Parts misligholdelse af betingelserne i kontraktens § 5.

§ 15 FORCE MAJEURE

Parternes forpligtelser i henhold til kontrakten suspenderes i tilfælde af force majeure.

Ved force majeure forstås udefrakommende omstændigheder af usædvanlig art, som Parterne ikke er herre over, og som de ikke med rimelighed burde have forudset eller overvundet, herunder naturkatastrofer, sygdomsepidemier såsom udbrud af mund- og klovsyge o. lign., og som medfører, at opfyldelsen af kontrakten ikke er mulig eller vil påføre en af Parterne en efter dennes forhold urimelig byrde.

Den Part, der vil påberåbe sig force majeure, skal uden ugrundet ophold skriftligt underrette den anden Part om force majeure-begivenhedens opståen og forventede varighed. Årsagen til force majeure skal dokumenteres skriftligt.

Når force majeure-begivenheden er ophørt, genoptages Parternes forpligtelser i henhold til kontrakten.

§ 16 OPHØR

Ved kontraktens ophør tilfalder ethvert jord-, mur- og nagelfast inventar, herunder læskure, hegn o.l. som Lejer har bekostet, Udlejer vederlagsfrit, med mindre andet er aftalt skriftligt forinden.

§ 17 TVISTER

Kontrakten er undergivet dansk ret. Såfremt der opstår en tvist mellem Parterne i forbindelse med nærværende kontrakt, skal Parterne med en positiv, samarbejdende og ansvarlig holdning søge at indlede forhandlinger med henblik på at løse tvisten.

Såfremt Parterne ikke selv er i stand til at løse en eventuel uoverensstemmelse, er Parterne enige om at søge uoverensstemmelsen løst ved mellemkomst af en syns- og skønsmand udpeget af Parterne i fællesskab.

Hvis uenighed ikke kan løses ved forhandling mellem Parterne, skal tvisten endeligt afgøres ved de almindelige domstole efter dansk ret.

§ 18

ØVRIGE BESTEMMELSER

Overdragelse:

Lejer kan hverken helt eller delvist uden Udlejers skriftlige samtykke overdrage sine rettigheder og pligter i henhold til denne kontrakt til tredjemand.

Udlejer har ret til at overdrage sine rettigheder og forpligtelser efter denne kontrakt til en anden offentlig institution eller til en institution, der ejes af det offentlige eller i det væsentlige drives for offentlige midler.

Ændringer:

Alle ændringer i og tilføjelser til nærværende græsningskontrakt skal aftales skriftligt mellem Parterne for at være gyldige.

Tredjemands rettigheder:

Ud over Parterne kan ingen tredjemand støtte ret på denne kontrakt.

Rangordning af dokumenter:

I tilfælde af eventuel uoverensstemmelse skal der anvendes følgende rangordning ved fortolkning:

- Denne kontrakt med bilag inklusiv eventuelle af Parterne underskrevne skriftlige tillæg og ændringer til denne kontrakt.
- Det samlede udbudsmateriale.
- Tilbudsmateriale fra Lejer.

§ 19

UNDERSKRIFT

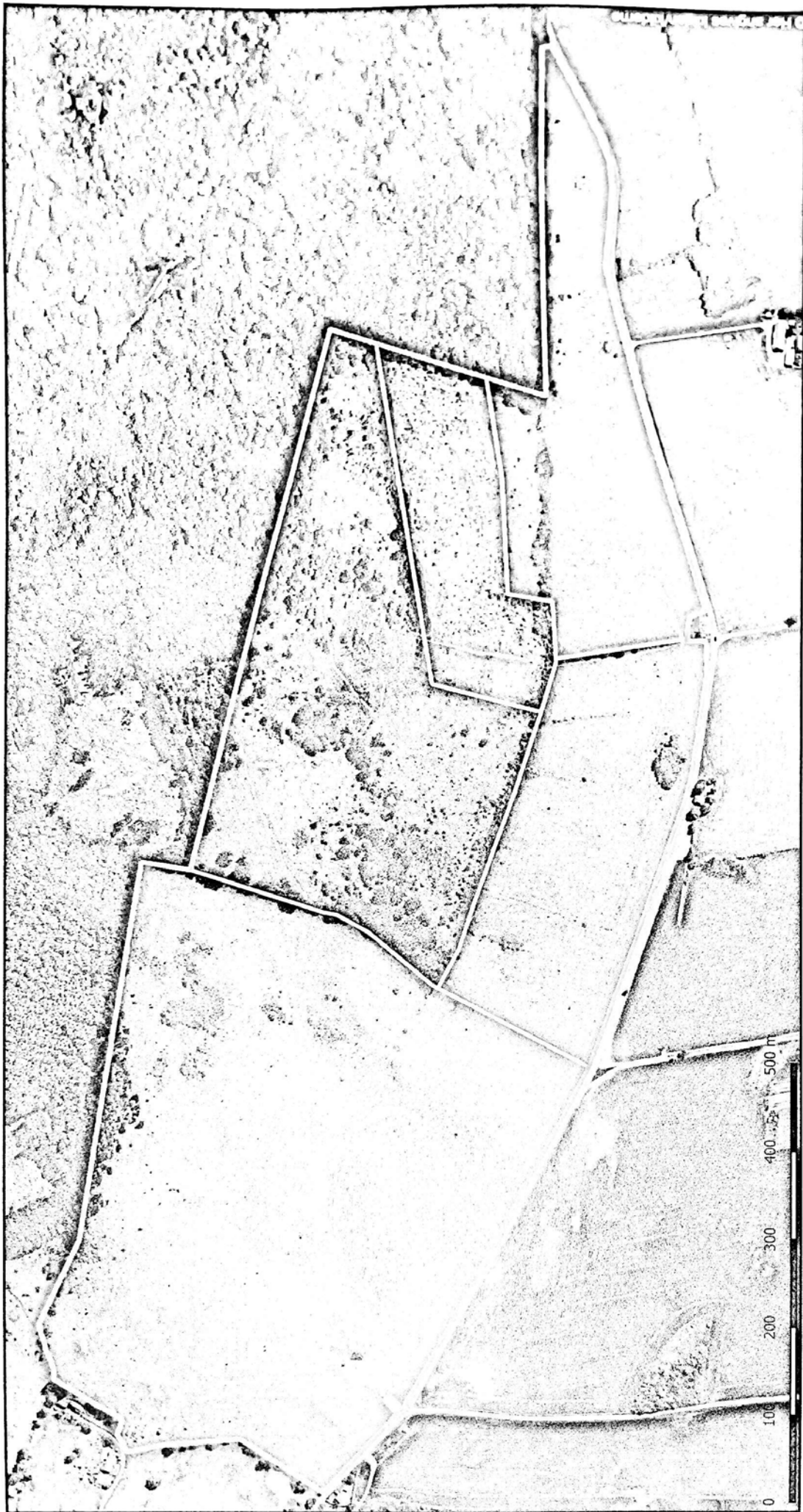
Denne kontrakt er først gyldig, når den er forsynet med Parternes underskrift.

Lejer (dyreholder):

14.11.23 Lone Blicher Thomsen
Dato og underskrift

Udlejer (arealejer):

13.11.23 [Signature]
Dato og underskrift

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Mandemærke bakker og Høvblege

Bilag 1

Udarbejdet af: Jens Ljungmann Pedersen
Dato: d. 08/11/2023
Projektion: EPSG:25832
UTM zone: ETRS89 / UTM zone 32N

Signaturforklaring

Indre hegn Ydre hegn

Bilag 2 - Beredskabsplan for dyrevelfærd

Det er alene den private dyreholder, der har det lovgivningsmæssige ansvar for overholdelse af dyrevelfærdslovgivningen, men Naturstyrelsen har en stor interesse i, at der ikke opstår sager om manglende dyrevelfærd på de naturarealer, som staten ejer. Naturstyrelsen har derfor taget initiativ til at drøfte en beredskabsplan med den private dyreholder.

Beredskabsplanen angiver de tiltag, som den private dyreholder ønsker at anvende i særlige kritiske situationer og som er i overensstemmelse med dels rammerne i aftalen med Naturstyrelsen og dels den måde som statens arealer skal forvaltes på. I normale vintre, eller andre risikoperioder for dyrene, vil det ikke være nødvendigt at anvende de værktøjer, som fremgår af beredskabsplanen, da den løbende forvaltning af dyrene forventes at kunne understøtte dyrenes behov og dyrevelfærd under mere almindelige forhold. Beredskabsplanens værktøjer tages derfor først i anvendelse, når dyreholder vurderer, at der er behov for yderligere indsatser for at sikre dyrenes tarv.

Liste over tiltag, som dyreholder kan sætte i værk i særlige kritiske situationer efter aftale med Naturstyrelsen

Mandemarke/Høvblege

Risikofaktor/ Risikoperiode	Tiltag (hvornår, hvordan, tidshorisont, mv.)
Føderessource/ Vinterperiode	Åbning til hegning der ligger op ad de pågældende græsningsarealer. Der etableres hurtigt et hegn. På dette areal kan der tilskudsfodres.
Vand/ Vinterperioden	Sikring af frostsikret vand. I perioder med hård frost er der en ekstra opmærksomhed på vandkarret, som trods funktion som frostsikkert kan fryse til ved manglende forbrug samt hård frost.
Vand/ Sommerperioden	Sikring af drikkevand i fornuftig kvalitet.

Jydelejet

Risikofaktor/ Risikoperiode	Tiltag (hvornår, hvordan, tidshorisont, mv.)
Føderessource/ Vinterperiode	I fangfold samt ved kvægshelter kan der tilskudsfodres hvis behovet opstår.
Vand/ Vinterperioden	Sikring af frostsikret vand. I perioder med hård frost er der en ekstra opmærksomhed på vandkarret som trods funktion som frostsikkert kan fryse til ved manglende forbrug samt hård frost. Slår derudover hul i isen på naturligt vand dagligt.
Vand/ Sommerperioden	Sikring af drikkevand i fornuftig kvalitet.

Mandemarke og Busene haver

Risikofaktor/ Risikoperiode	Tiltag (hvornår, hvordan, tidshorisont, mv.)
Føderessource/ Vinterperiode	Dyrene flyttes til Jydelejet og tilskudsfodres.
Vand/ Vinterperioden	Sikring af frostsikret vand. I perioder med hård frost er der en ekstra opmærksomhed på vandkarret som trods funktion som frostsikkert kan fryse til ved manglende forbrug samt hård frost. Slå hul i isen dagligt.
Vand/ Sommerperioden	Sikring af drikkevand i fornuftig kvalitet.

Kontaktoplysninger

For at sikre at dyreholder eller Naturstyrelsen kan komme i kontakt med hinanden hurtigt i kritiske situationer oplyses kontaktinformation nedenfor:

Naturstyrelsen

Jens Ljungmann Pedersen Tlf: 22 49 65 88

NST Storstrøm Tlf: 54 43 90 13

Dyreholder

Hyrde: Karl Jacobsen Tlf: 25 62 66 17

Formand for GHM: Lone Blichert-Hansen Tlf: 21 39 51 11

Næstformand for GHM: Ea Trane Tlf: 21 62 12 97

BILAG 3

Naturstyrelsens behandling af dine personoplysninger

Når du indgår aftale med Naturstyrelsen afgiver du personoplysninger om dig selv, herunder navn, adresse, cpr.nr., evt. bankoplysninger, telefonnummer og e-mailadresse. Vi behandler dine personoplysninger med hjemmel i databeskyttelsesforordningen art. 6, stk. 1, litra b om behandling, der er nødvendig af hensyn til indgåelse og opfyldelse af en aftale.

Databehandling af personoplysninger: Vi behandler dine personoplysninger til registrering og behandling af den aftale du har indgået med Naturstyrelsen.

Dine oplysninger anvendes alene til brug for det aftaleforhold, som du indsender dine oplysninger i forbindelse med. Vi offentliggør ikke dine personoplysninger. Vi videregiver alene dine oplysninger, hvis videregivelse er nødvendig for aftaleforholdet, herunder til Landbrugsstyrelsen, mulige interesserede købere af de forpagtede ejendomme, forsyningsselskaber mv.

Naturstyrelsen er dataansvarlig for de afgivne personoplysninger. Naturstyrelsen har hovedkontor på Førstballevej 2, 7183 Randbøl, cvr. 33157274. Du kan kontakte Naturstyrelsen på nst@nst.dk og telefon 72 54 30 00.

Dine rettigheder: Du kan anmode om indsigt i de oplysninger, der behandles i forbindelse med din kontrakt med Naturstyrelsen. Du har efter anmodning krav på at få berigtiget oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende, ligesom du kan anmode om at begrænse behandlingen og gøre indsigelse mod behandling af dine oplysninger.

Aktindsigt: Hvis vi modtager en anmodning om aktindsigt efter miljøoplysningsloven og offentlighedsloven kan dette betyde, at der vil blive givet aktindsigt i den indgåede aftale, herunder i dine personoplysninger.

Så længe beholder vi oplysningerne: Oplysningerne opbevares som minimum ind til 5 år efter at aftaleforholdet er afsluttet. Oplysninger om dig i Naturstyrelsens elektroniske sags- og dokumenthåndteringssystem vil blive overført til opbevaring i Rigsarkivet efter reglerne i arkivlovgivningen i forbindelse med afslutning af en journalperiode. Naturstyrelsen vil fortsat have adgang til at søge oplysningerne frem i en historisk udgave af afsluttede journalperioder.

Klage: Spørgsmål til rettigheder mv. kan rettes til vores databeskyttelsesrådgiver på dpo@mim.dk eller telefon 93 59 70 11. Du har mulighed for at klage til Datatilsynet over Naturstyrelsens behandling af dine personoplysninger. Se mere herom på www.datatilsynet.dk.

Læs mere om Naturstyrelsens persondatapolitik via dette link:
<https://naturstyrelsen.dk/om-os/e-politik/persondatapolitik/>